

Högsma-eken

Ekens historia i Sverige börjar för 9000 år sedan, det vill säga några tusen år efter det att inlandsisen lämnat Skåne. Av Sveriges alla kända organismer anses eken vara den som utgör livsrum för flest andra. Forskarna tror att minst 1500 arter av olika slag är mer eller mindre beroende av eken. Det finns uppgifter som tyder på att merparten av ekens arter, närmare 90%, lever i och på öppet stående ekar. Högsma-eken är ett bra exempel på detta. Att så många arter är knutna till just detta trädslag beror på den stora mängd småmiljöer som en ek erbjuder genom sin höjd, skrovliga bark, stora breda krona etc. Arter som är beroende av eken är bland annat olika mossor, lavar, svampar och insekter, som i sin tur hyser ett stort antal parasiter. När eken börjar bli ihållig har även fåglar och fladdermöss möjlighet att kolonisera trädet. En ensam ek kan innehålla många av den gamla urskogens beståndsdelar. Här finns stora mängder vitrötad och rödmurken ved i

olika nedbrytningsstadier, unga grenar och skott, bark, mulm, savflöden med mera.

1885 uppgavs Högsma-eken ha en ålder av ca 30 år. Den skulle således vara ca 145 år gammal år 2000. Högsma-eken skänktes 1928 till Skånes Naturskyddsförening (numera Naturskyddsföreningen i Skåne) av apotekare Gorton. Den fridlystes 1939. Eken beskrevs 1885 av apotekare J Persson som en form av druvek, dvs bergek *Quercus petraea*. Bergeken kallas ibland för vinterek, eftersom dess bruna vissnade blad ofta sitter kvar på grenarna under vintern. Dock är ekar med helbräddade- eller bokliknande blad, som Högsma-eken, troligen en hybrid mellan våra två ekarter, ek *Quercus robur* och bergek *Quercus petraea*.

1929 mättes stammen av Gertz till 210 cm i brösthöjd. 1953 hade den ökat i omkrets till 268 cm och år 2000 är omkretsen 333 cm.